Hukuk Bölümü Hüküm Uyuşmazlığı Olduğuna Dair 2011/200 E. , 2012/212 K.

- **ANKARA İLI, ÇAYYOLU KÖYÜNDE BULUNAN TAŞINMAZIN ORMAN SINIRLARI IÇERISINE ALINIP ALINMAYACAĞI YOLUNDA VERILEN MAHKEME KARARLARI ARASINDA HÜKÜM UYUŞMAZLIĞI BULUNDUĞU VE TAŞINMAZIN ORMAN SINIRLARI IÇERISINDE YER ALMAYIP, ÖZEL MÜLKIYETE TABI OLDUĞU GEREKÇESIYLE IMAR PLANININ IPTALI ISTEMIYLE AÇILAN DAVAYI REDDEDEN İDARİ YARGI KARARININ BENIMSENMESI VE HUKUK VE USULE UYGUN BULUNMAYAN ADLİ YARGI KARARININ KALDIRILMASI SURETIYLE HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİ HK.**
    - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 24

"İçtihat Metni"

Hüküm Uyuşmazlığının

Giderilmesini İsteyen : G.A.

Vekili : Av. H.A.K.

Karşı Taraf : Orman Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. A.T.

O L A Y : Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyünde bulunan hazineye ait ve tapunun 887 parsel numarasında kayıtlı549.360 m² yüzölçümlü taşınmaz, 18.6.1987 tarih ve 2143 yevmiye ile tapulama tespiti sonucunda ekilemez arazi olarak ve tespit harici bırakılarak paftaya işlenmiş; daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine Hazine adına ihdasen ham toprak vasfıyla tescil edilmiş ve Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 22.1.1988 gün ve 2897 sayılı yazıları ile "887 parsel sayılı549.360 m² yüzölçümündeki 7 parçadan oluşan toplam5.771.460 m² yüzölçümündeki hazine arazisi Yeşil Kuşak Projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere 178 sayılı K.H.K nin 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir." denilmiştir.

Taşınmazın önceki maliki olan dava dışı İ.B.a, Maliye Hazinesini hasım göstererek, 20.7.1988 tarihinde çekişmeli yeri dava edip, taşınmazın bulunduğu yörede 1953 yılında yapılan tapulama faaliyeti sırasında etkilemez arazi olması nedeni ile tespit harici bırakılan yer içerisinde kalmasına rağmen, kendisinden de önceki malik yine dava dışı A.E.'ten satın aldığını, imar ve ihya ederek tarım arazisi haline getirdiğini, eklemeli zilyetliğinin 20 yılı aşkın süredir devam ettiğini ileri sürerek, o tarihte yürürlükte bulunan Medeni Yasanın 639.maddesi uyarınca adına tecilini talep etmiştir.

Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi: (Bozmadan önce E:1988/480) 19.4.1990 gün ve E:1989/902, K:1990/268 sayı ile,< … Yargıtay bozma ilamı gereği tamamen yerine getirilmiş bozmadan önce yukarıda belirtildiği üzere Yargıtay bozmasından sonra toplanan deliller ve bozma ilamı gereğince pafta celbedilerek mahallinde uygulanmak suretiyle yapılan keşif sırasında ve keşif sonucu mahalli bilirkişi, uzman bilirkişi ve tapu fen memuru tarafından yapılan açıklamalar ve verilen raporlara göre dava konusu yerin 1953 senelerinde yapılan tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olarak (Ziraate elverişsiz arazi olarak) tespit harici bırakıldığı ve o tarihte (tespit harici bırakıldığı tarihte) burasının taşlık çalılık ve yabani otlarla kaplı durumda olduğu ve paftasında ziraate elverişsiz arazi olarak gösterildiği ancak tapulama tespiti yapıldıktan sonra burasının A.E. isimli şahsın babası tarafından at ve öküz arabası kullanmak suretiyle emek ve masraf sarfıyla taşlarının yabani ot ve çalılarının tamamen temizlendiği arazi dışına çıkarıldığı ve ekilebilir hale geldiği bu işlemin 1960 ihtilalinden tahminen 2 sene kadar önce tamamlandığı ve o tarihten itibaren de aynı sınırlar içinde çekişmesiz ve aralıksız ölünceye kadar zilyetlik ve tasarrufunda bulunduğu onun ölümü ile tek oğlu A.E.'e intikal ettiği ve A.E.'in de 1980 senesine kadar aynı sınırlar içinde dava konusu yerleri çekişmesiz ve aralıksız zilyetliği ve tasarrufunda bulundurup ziraat yaptığı; 1980 senesinde ise bitişikteki tapulu yeri ile birlikte burasını da davacıya satıp gayrimenkul satış senedi tanzim ettiği ve zilyetliğine devir ve teslim ettiğini davacının da tapu ile satın aldığı bitişikteki 68 parsel numaralı yer ile birlikte dava konusu yerleri satın aldığı tarihten itibaren çekişmesiz ve aralıksız olarak aynı şekilde sürüp ektiği tasarrufunda bulundurduğu bu şekilde imar ve aynı sınırlar içinde ziraate başlandığı 1959 senesinden Hazine adına ihdasen tescil edilen tapu tarihine kadar toplam zilyetlik süresinin 20 seneyi aşkın bulunduğu ve davacının tescile hak kazandığı imar ve ihya şartlarının oluştuğu anlaşılmış uyulan Yargıtay bozma ilamı gereği yerine getirilmiş olmakla toplanan delillere göre tapu fen memuru bilirkişi tarafından verilen krokide bildirilen miktarlar üzerinden davanın kabulü ve yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

Yukarıdaki gerekçeye dayanılarak

Toplam97.700 m²üzerinden davanın kabulü ile,

Bilirkişi tapu fen memuru E.Ç. tarafından verilen 16.1.1989 günlü rapora ekli krokide kırmızı boyalı olarak gösterilen 34.000 m²'lik kısmın davalı Hazineye ait ve ihdasen tescil edilen Alacaatlı Köyü 738 parsel numaralı taşınmazdan ifrazı ile bu kısma ilişkin Hazine tapusunun iptali ve aynı yerin davacı adına tapuya kayıt ve tesciline,

Aynı krokide yeşil boyalı olarak gösterilen 63.700 m²'lik kısmında aynı şekilde davalı Hazineye ait ve ihdasen tescil edildiği anlaşılan Çayyolu Köyü 887 parsel numaralı taşınmazdan ifrazı ile bu kısma ait Hazine tapusunun iptali ve aynı yerin davacı adına tapuya kaydına ve tesciline…> karar vermiş,

Bu karar Yargıtay 8. Hukuk Dairesinin 20.11.1990 gün ve 13035-15757 sayılı ilamı ile onanmış, onama ilamı taraflara tebliğ edilmiş, davalı Hazine vekilinin karar düzeltme istemi de aynı Dairenin 31.1.1991 gün ve 1991/129-1422 sayılı ilamıyla reddedilmek suretiyle karar 31.1.1991 gününde kesinleşmiştir.

9.6.1992 gün ve 23001 sayılı Maliye ve Gümrük Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü işlemi ile iş bu mahkeme kararı uygulanmış, Hazine adına oluşturulan 887 nolu parselin bu parsel numarası iptal edilerek,549.360 m²yüzölçümündeki 887 nolu parselin sicil numarası ortadan kaldırılmış,485.666 m²yüzölçümlü 912 parsel numarası ile Hazine tapusu oluşturulmuş, 913 nolu parsel numaralı taşınmaz da İ.B.a adına tapuda tescil görmüş, durum Orman Genel Müdürlüğüne tebliğ edilmiştir.

Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda, İ.B.a adına tescil edilen 913 parsel sayılı taşınmazın da aralarında bulunduğu, 8.6.1998 ilan tarihli 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararı ile bir takım taşınmaz orman sınırına dahil edilmiştir.

İstemde bulunan G.A. 913 parsel nolu taşınmazı 27.3.2001 tarihinde İ.B.a'dan satın almıştır.

I- G.A. 30.4.2004 günlü dava dilekçesi ile, davalı idare tarafından 8.6.1998 tarihinde 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun ağaçlandırma yapmaya hakkı olan yerin belirlenmesinin tespiti için orman kadastrosu yapıldığını, bu işlemlerin 887 nolu parsel mevcutmuş gibi bütün olarak orman sınırları içine dahil edilmek suretiyle belirlendiğini, 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca Hazine arazileri üzerinde münhasır tasarruf yetkisini haiz olan Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 9.6.1992 tarihinde daha önceden dava konusu edilmiş olması ve kesinleşen Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı uyarınca 913 parsel olarak 63700 m²'lik bölümün şahıs adına tescil edildiğini; Orman Genel Müdürlüğüne yapılan tahsisin anılan Kararnamenin 13/d maddesi uyarınca kaldırıldığını ve buna göre işlem yapılması gerektiği bildirilmiş olmasına karşın, 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun bu yazı gereğine ve hukuki duruma uymayan bir şekilde 913 nolu parseli orman sınırlarının içine aldığını, 40 yılı aşkın süredir tarım arazisi olarak kullanılan ve özel mülkiyete konu olabilecek taşınmazın Orman İdaresi tarafından Hazinece ağaçlandırılmak üzere verilen 887 nolu parsel içerisinde telakki ederek Orman Kanununun 1.maddesinde belirtilen şartları hiçbir zaman taşımamış bulunan bölümün orman sınırı içinde dahil edilmesinin fiili gerçekliğe ve yasal düzenlemeye ters düşecek biçimde değerlendirildiğini, Bayındırlık Bakanlığı tarafından düzenlenen 1/50.000 ölçekli, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından düzenlenen 1/5000 ölçekli nazım imar planlarında mülkiyeti davacıya ait 913 nolu parsel alanının konut alanı olarak tespit edilip değerlendirildiğini, İlçe Belediyesi tarafından yapılan 1/1000 ölçekli uygulama imar planının ise yine 913 nolu parseli konut yeri olarak belirlediğini ve bu parselasyon planının da ilan edilerek kesinleştiğini, buna rağmen davalı idarenin 26.2.2004 tarihinde Belediyeye gönderdiği yazı ile ve bu yazının da Belediye tarafından davacıya gönderilmesi üzerine mahkeme kararına rağmen ve konut alanı olarak tahsis edilen imar planı kapsamında kalan taşınmaz üzerinde orman iddiasında bulunan davalı idarenin uygulamasından haberdar olduğunu belirterek, 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının ve 913 nolu parselin orman sınırları içine alınmasına ilişkin tespitin iptaline anılan parselin orman sınırı dışına çıkartılmasına karar verilmesi talebiyle Orman Genel Müdürlüğüne karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı Orman Genel Müdürlüğü vekili savunma dilekçesinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevini düzenleyen 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 13. maddesinin (d) fıkrasına göre tahsisin kaldırılabileceğini, oysa tahsisin kaldırılması için belirtilen iki şarttan herhangi birinin oluşmadığını, bu nedenle devlete ait ormanların ister kadastrosu yapılsın isterse yapılmasın 6831 sayılı Yasa hükümlerine tabi olacaklarını, ayrıca çekişmeli yerin 1998 yılında orman sınırları içerisine alındığını, amacına uygun olarak orman yetiştirilmek ve devlet ormanı haline getirilmek üzere tahsis edilen yerde tapu iptali tescil davasının dinlenemeyeceğini, bu hususun Hukuk Genel Kurul Kararı ile saptandığını, yapılan tahsis işleminin sonucunda devletin özel malı olmaktan çıkarılan taşınmazın kamu malı olma niteliğini kazanarak orman vasfına bürünen yerde tahsisin kaldırılmasının olanaksız bulunduğunu, diğer yandan tapu siciline tescil edilmiş olsun yada olmasın devlet ormanları üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunma yetkisinin Hazineye ve belediyeye verilmediğini, bu yetkisizliğe rağmen Hazine ve belediye tarafından yapılan uygulamaların özellikle Hazinenin Milli Emlak Genel Müdürlüğü aracılığı ile halen kamu malı orman olma özelliğini taşıyan taşınmazı geri alma kararının yok hükmünde olduğunu, 913 nolu parselin kamuya tahsisli taşınmaz malların satışını yasaklayan 4070 sayılı Yasa hükmü uyarınca şahsa yapılan satışın geçersiz olduğunu, Medeni Yasa'nın 932. maddesi uyarınca yolsuz tescillerin önlendiğini Kanun Hükmünde Kararnamenin 13/d maddesi uyarınca kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazın konut alanına dönüştürülmesinin olanaklı bulunmadığını, dava konusu 913 nolu taşınmazı da içine alacak şekilde Alacaatlı, Dodurga ve Çayyolu bölgelerinde bulunan taşınmazlarla ilgili olarak gerçekleştirilen 1/1000'lik ve 84178 nolu imar planının iptali için Ankara 9. İdare Mahkemesinin 2004/1309 E. sırasına kayıtlı dava açıldığını, davanın derdest bulunduğunu önesürerek, davanın reddini talep etmiştir.

Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi: 7.3.2006 gün ve E:2006/21, K:2006/49 sayı ile, "…887 sayılı taşınmazın 18.6.1987 tarihinde Hazine adına ham toprak niteliği ile tescil edildiği, 22.1.1998 tarihinde 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 13/d maddesine göre; 'Yeşil Kuşak Projesi' kapsamında Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edildiği, Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinin kesinleşen kararına göre 887 nolu parselin anılan Mahkemenin 1989/902 E., 1990/268 K. sayılı kararına ekli 16.1.1989 tarihli krokide gösterilen ve yeşile boyalı alan itibariyle63.700 m²'lik kısmının ifraz edilerek 913 parsel numarası verilmek suretiyle davacının payı olan ve dava dışı bulunan İ.B.a adına 19.7.1991 tarihinde tescil edildiği, daha sonra Hazine adına kalan bölümün ise 912 parsel numarası ile485.650 m²yüzölçümlü olarak tescilinin sağlandığı ve yine Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 9.6.1992 tarihli 7701 sayılı yazısı ile Orman Bakanlığı adına olan tahsisin kaldırıldığı, 913 parsel sayılı taşınmazın satışı sonrasında 27.3.2001 tarihinde davacı adına tescil edildiği sabit bulunmaktadır…

…Tahsisi takiben davalı tarafta tahsis amacına uygun olarak taşınmazı ağaçlandırmış olsa bile; çok öncesi ham toprak olan, hatta evveliyatı özel mülkiyete konu olmayacak biçimde tahdit ve tespit dışı olarak 1953 yılında bırakılan yer olduğu, bunun üzerine Hazine adına tapunun idari yönden oluşturulması aşamasına kadar, 913 parsel yönünden davalının tahsis nedeni ile selefi olan Hazinenin dahi korunmaya değer hakkı olmadığını saptayan Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinin yukarıdan beri belirtilen kararı nedeni ile dava dışı Hazinenin dahi mahkeme kararına uyarak, tapuyu ifraz ederek, mahkeme kararını uygulamış olması, davalının bu uygulamaya rağmen Milli Emlak Genel Müdürlüğünden mahkeme kararını uygulamaması ve tahsisi devam ettirmesi yolunda yapmış olduğu başvurunun, eş bir anlatımla mahkeme kararını uygulamamayı talep eden isteminin hukuka uygun olmaması nedeniyle Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının yok sayılması sonucunu doğuracak davalı İdarenin talebi yerinde bulunmamakla birlikte, davalı İdare dahi anılan bu mahkeme kararı ile bağlı bulunmaktadır.

Davalı İdarenin anılan mahkemenin özel mülkiyete konu olacak şekilde saptamada bulunup davacının payı adına tapu siciline tescili gerektiren 913 parsel yönündeki kararını tartıştıracak ve uygulamaktan kaçınacak nitelikte davalının savunma kaynakları bulunmadığından, eş bir anlatımla taşınmazın Hazine adına tapusunun oluşmasından öncesinde tahdit edilmemiş olsa bile, çekişmeli yerin orman, toprağının da orman toprağı olduğunu iddia eden beyanı bulunmamaktadır. Bu tür savunmanın yapılması da, öncesi tapulama dışı bırakılan ham toprak olduğu gerçeği karşısında genel tapulama sırasında saptanan taşınmazın olduğu yerde orman bulunduğu, bu nedenle de toprağının orman olduğu yolunda bir iddianın çekişmede dinlenmesi de olanaklı bulunmamaktadır.

Açıklanan durum nedeni ile tüm dosya kapsamı nazara alındığında; davaya konu taşınmazın öncesinin orman olmadığı, toprağının orman toprağı niteliğinde bulunmadığı ve mahkeme kararı ile hem dava dışı Hazineyi, hem de Hazinenin yapmış olduğu tahsis nedeni ile davalı Orman İdaresi yönünden de halef-selef ilişkisi nedeni ile davalı İdareyi de etkiyecek biçimde bulunan Hazine tapusunun iptaline dair oluşturulmuş mahkeme kararı uyarınca, davalı idarenin savunmaları varit görülmeyecek çekişmeli 913 nolu parselin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu uygulaması ile Sarıkaya Devlet Ormanı sınırı dahiline alınmasına ilişkin işlemin yerinde olmadığı anlaşılmakla, Orman Genel Müdürlüğü aleyhine açılan davanın kabulüne Orman Kadastro Komisyonunun kararının iptaline karar verilmesi gerekmiş ve aşağıda yazılı olduğu biçimde karar kurulmuştur.

Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, aynı İlçe, 2. Bölge Tapu Sicil Müdürlüğünde sicile kayıtlı, 913 parsel sayılı,63.700 m²yüzölçümündeki taşınmazın orman sayılan yerlerden olmadığı ve üzerinde orman örtüsü bulunduğunun kanıtlanamadığı, ayrıca ağaçlandırılan alan da olmadığı gibi daha önceden özel mülkiyete konu olacak şekilde yargı kararına konu olan yerlerden bulunması nedeniyle, davalı aleyhine olarak 82 nolu Orman Kadastro Komisyonun kararının çekişmeli taşınmaz yönünden iptaline ve orman tahdidinin dışında bırakılmasına…" karar vermiştir.

Bu karar davalı Orman Genel Müdürlüğü tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 20. Hukuk Dairesi: 30.6.2009 gün ve E:2007/5041, K:2009/11012 sayı ile, "…Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevlerini gösteren 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin, 13. maddesinin d fıkrası; 'Hazinenin özel mülkiyetinde veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; genel, katma ve özel bütçeli idarelere tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmaz mallar üzerinde hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek' hükmünü taşımaktadır. 13/d maddesinin metninden anlaşıldığı gibi, tahsisin kaldırılması için; a- Tahsis amacının ortadan kalkması, ya da b-Amaç dışı kullanılması gibi koşulların gerçekleşmesi gerekir. Oysa olayda bu koşulların hiç biri gerçekleşmemiştir, o halde; tahsisin kaldırılması için oluşmuş yasal dayanak yoktur.

Devlete ait mallar kendi aralarında önce ikiye ayrılır. Bunlardan birincisi özel mallardır ve M.Y. hükümlerine tabidir, Devlete gelir sağlarlar; ikincisi kamu mallarıdır. Bunları da kendi arasında dörde ayırmak gerekir.

a) Hizmet malları; 3402 sayılı Yasanın 16/A maddesinde sayılan kamu hizmetinde kullanılan bütçelerden ayrılan ödenek veya yardımlarla yapılan resmi bina ve tesislerdir.

b) Orta malları; Bunlar Devlet ya da bir kamu tüzel kişisi tarafından herkesin veya bir kısım halkın, doğrudan doğruya yararlanmasına ve kullanılmasına özgülenen yerler olup, 3402 sayılı Yasanın 16/B maddesinde sayılmıştır. Mera, yaylak, kışlak, otlak, harman ve panayır yerleri, yol, köprü, meydan gibi taşınmazlardır,

c) Sahipsiz mallar; Bunlarda yine aynı yasanın 16/C maddesinde sayılan ve devletin hüküm tasarrufu altında bulunan kayalar, tepeler, dağlar, genel sular, kıyılar ile Anayasanın 168 maddesinde gösterilen 'Tabii servet kaynaklar' dır.

d) Ormanlar; Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan ormanlar, Devlet kamu taşınmazlarının çok önemli bir bölümünü oluşturur. 6831 sayılı Yasanın 1. maddesinde orman 'tabii olarak yetişen ya da emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları ile birlikte orman sayılır' biçiminde tanımlanmıştır.

Devletin özel mallarının tümü Medeni Yasa hükümlerine göre tapuya tescil edilebildiği halde, Kamu mallarından sadece hizmet malları ile ormanlar tapuya tescil edilebilir (3402 Sayılı Yasanın 16/4, 22/4 ve 6831 Sayılı Yasanın 11/4 maddeleri). Ormanların tapuya tescil edilmesi özel hukuk anlamında tapuya tescil olmadığından, onları Devletin özel malı haline getirmez. Bu işlem sadece bir tesbit mahiyetinde olup, ormanların korunması amaçlanmıştır. Tapuya tescil edilen ya da edilmeyen Devlet ormanları arasında yasalar karşısında herhangi bir ayrıcalık bulunmamaktadır.

Hazinenin özel mülkiyetinde bulunan bir taşınmaz 178 sayılı K.H.K.'nin 13/d maddesi uyarınca, Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından orman yetiştirilmek üzere tahsis edilip, ağaçlandırılınca Hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp, kamu malı niteliğini kazanarak; toprağıyla orman olacağından, artık bundan sonra bu taşınmaz hakkında özel yasa olan 6831 Sayılı Orman Yasası hükümlerinin uygulanması gerekir.

Devlete ait ormanların ister kadastrosu yapılsın, ister yapılmasın 6831 Sayılı Yasa hükümlerine tabiidir. Orman kadastrosu sadece ormanın sınırını belirler yoksa niteliğini değiştirmez.

Bu ilke H.G.K.'nun 3.6.1998 gün ve 1998/347-394 sayılı kararında şu şekilde açıklanmıştır. 'Tahsis işlemi tamamlanmış ve tahsis amacına uygun olarak devlet ormanı yetiştirmek üzere ağaçlandırma faaliyetlerine geçilmiş ise böyle bir taşınmaz kamu emlaki niteliğini alacağından, bu taşınmaz hakkında açılacak tapu iptali ve tescil davası dinlenmez'

Somut olayda, dava konusu yer yürürlükteki yasa hükmüne uygun olarak 22.1.1988 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce Orman yetiştirmek üzere orman genel müdürlüğüne tahsis edilmiş ve ağaçlandırma işine başlanmış böylece taşınmaz kamu malı niteliğini kazanarak, 6831 sayılı Yasanın 1/1 maddesi hükmü uyarınca toprağıyla birlikte orman olmuş, bu nedenle 6831 Sayılı Yasanın 1 ve 7. maddeleri gereğince orman kadastrosu sınırları içine alınmıştır. 15.7.2004 günlü Resmi Gazetede yayınlanan Orman Kadastro Yönetmeliğinin 28/1. bendi gereğince Maliye Bakanlığınca ağaçlandırılmak üzere tahsis edilmiş yerlerden ağaçlandırılmış ya da ağaçlandırılmak üzere planlanmış sahalar'ın Devlet Ormanı olarak sınırlandırılması zorunludur. 178 sayılı K.H.K.'nin 13/d maddesine göre Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yaptığı tahsisten sonra tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Milli Emlak Genel Müdürlüğü tahsisi yukarıda değinilen yasal koşulların gerçekleşmesi halinde kaldırabilir. Yapılan tahsisten sonra somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlarda yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, Orman Genel Müdürlüğünün muvafakatı alınmadan tahsisi kaldırılması kesinlikle olanaksızdır. Maliye Bakanlığının tek taraflı olarak tahsisi kaldırmış olması davacılar yararına hiç bir hukuki sonuç doğurmaz.

Orman yetiştirilmek üzere tahsis edilen taşınmaz ağaçlandırılmasıyla birlikte orman niteliğini kazanacağından, hakkında uygulanacak yasa 178 Sayılı K.H.K. hükümleri olmayıp; özel yasa olan 6831 Sayılı Orman Yasası hükümleri olacağından, taşınmaza bu yasanın öngördüğü usullere göre Devlet tarafından tasarruf edilmesi gerekir. 6831 Sayılı Yasa hükümleri uyarınca ormanlarla ilgili işlemler, ancak orman kadastro komisyonları tarafından yapılabilir. Başka bir kurumun ormanlar üzerinde tasarruf ve işlem yapma yetkisi yoktur. Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde her hangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak herhangi bir işlem yapmışsa bu işlem yok hükmündedir.

İşte somut olayda, tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararı yok hükmündedir. Halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz hakkında imar planında yapılan değişiklik dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmündedir.

Dava konusu taşınmaz hakkında İ.B.a tarafından 20.7.1988 tarihinde Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan tescil davasında, Orman Yönetimi taraf olmadığı gibi, dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz tescil davası açılmadan önce 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne) orman yetiştirilmek üzere tahsis edilmiştir. Çekişmeli taşınmazın bulunduğu yer ile ilgili olarak, tahsis işleminin kaldırılmasından sonra belediye tarafından yapılan imar uygulaması aleyhine Orman Yönetiminin açtığı iptal davası, Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.5.2005 gün ve 2004/1309-2005/199 sayılı kararı ile 926 sayılı parselin tahsisli olduğu gerekçesiyle reddedilmiş ve temyize konu Dava Karara Çıktıktan Sonra Danıştay 6. Daire tarafından 22.1.2007 Gün 2005/5278-248 sayılı karar ile onanmıştır. İdare Mahkemesinin sözü edilen kararında dava konusu taşınmazın niteliği ve hukuki durumu tartışılmamıştır, Esasen bu konuların incelenmesi idare mahkemesinin yetki alanında olmadığı gibi o davada tapu malikleri taraf da değildir. Orman İdaresi ile Belediye arasında idare mahkemesinde görülen dava imar uygulaması ile ilgilidir. İdare Mahkemesinin kararı Orman Genel Müdürlüğüne yapılan tahsisin kaldırılması ile ilgili değildir. İdare mahkemesi kararında ve bu kararı onaylayan Danıştay kararında davacı kişilere ait tapu kaydının yasaya uygunluğu tartışılmamıştır. Aslında tapu kaydının geçerli olup olmadığı konusunu inceleme görevi idari yargıya değil adli yargıya aittir. Temyize konu dava 6831 sayılı Yasanın 11/1. maddesinde sözü edilen tapuya dayalı olarak 10 yıllık süre içinde açılan orman

kadastrosunun iptalidir. İdare mahkemesinde görülen davanın konusu imar planının iptali ile ilgilidir. Bu nedenle; iki davanın konusu farklıdır. Orman kadastrosuna itiraz davalarına bakma görevi adli yargıya ait olduğuna göre, dayanılan tapu kaydının geçerli olup olmadığı, dolayısıyla tahsisin kaldırılmasının yasal olup olmadığının tartışılacağı yer adli yargıdır. Davacıların dayandığı tapu kaydı Orman Yönetimini bağlayan bir kayıt değildir. Böyle bir tapu kaydına dayanılarak 6831 sayılı Yasanın 11/1. Maddesi gereğince orman kadastrosunun iptali istenemez.

Maddi anlamda kesin hükmü düzenleyen H.Y.U.Y nın 237. maddesi 'kesin hüküm ancak konusunu oluşturan husus hakkında geçerlidir. Kesin hüküm vardır denilebilmesi için iki tarafın ve dava konusunun ve dayanılan sebebin aynı olması gerekir' şeklindedir. Madde metninden de anlaşılacağı gibi kesin hükmün varlığından söz edebilmek için davanın taraflarının, konusunun ve dava sebeplerinin aynı olması gerekir.

Bu koşullardan birincisi davanın konusu, dava ile elde edilmek istenen sonuçtur. Taşınmaza ilişkin davalarda dava konusu, taşınmazın kendisidir. Ancak, aynı taşınmaza ilişkin değişik hakların dava konusu edilmesi halinde taşınmaz aynı olmasına rağmen dava konusunun aynı olduğundan söz edilemez.

Kesin hüküm koşullarından ikincisi dava sebebidir ki; bilimsel görüşler ile yerleşik yargısal kararlar da, dava sebebi davanın dayandırıldığı vakıalar olduğu kabul edilmektedir. Dava sebebi, hukuki sebepten ayrıdır.

Kesin hükmün koşullarından üçüncüsü, davanın taraflarının aynı olmasıdır. Tarafların aynı olmasından kasıt, her iki davada da sıfatlarının aynı olması, başka deyişle her iki davada davacı ya da davalı sıfatıyla hareket etmeleri değildir. Kesin hükümle ilgili kararda, davalı sıfatında olan kişi, ikinci davada davacı sıfatıyla yer alması halinde taraflar aynıdır. Kesin hüküm, taraflarının külli haleflerini de aynı şekilde bağlar.

O halde dava konusu taşınmaz hakkındaki Asliye Hukuk Mahkemesinin tescil kararında, Orman Yönetimi taraf olmadığı için Orman Yönetimi yönünden kesin hüküm oluşturmayacağı gibi, temyize konu davada çekişmeli taşınmazın niteliği ve hukuki durumunun, belirlenmesi söz konusu olduğundan, idare mahkemesinde görülen imar uygulamasının iptali davasındaki hukuki sebep aynı olmadığı için kesin hüküm olarak kabul edilemez.

Dava konusu 912 sayılı parselin ifrazen geldisi549.360 m²yüzölçümlü 887 sayılı parseli idari yoldan Hazine adına, 18.6.1987 tarihinde tescil edilmesinden sonra 22.1.1988 tarihinde Maliye Bakanlığınca yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş, tahsis kaldırılmadan Defterdarlığın 30.4.1992 gün 6821 sayılı yazısı ile Asliye (23) Hukuk Mahkemesinin 19.4.1990 gün ve 1989/902-268 sayılı kararı gerekçe gösterilerek 912 ve 913 sayılı parsellere ifraz edilmiş, 912 sayılı parsel485.650 m²yüzölçümüyle Hazine, 913 sayılı parsel de63.700 m²yüzölçümüyle İ.B.a adına tescil edilmiş, daha sonra 912 sayılı parselin Asliye (22) Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 gün 1990/207-340 sayılı tescil kararı gerekçe gösterilerek 926 ve 927 parsele ifraz edilerek 926 sayılı parselin447.725 m²olarak Hazine, 927 sayılı parsel de39.835 m²olarak M.Ö. ve arkadaşları adlarına tescil edilmiş, 927 (ifrazen 945, 946 ve 947) sayılı parsel hakkında tapu maliklerinin açtığı orman kadastrosuna itiraz davaları mahkemece kabul edilmiş ve yukarıda açıklandığı gibi mahkemece ret edilmiş ve Dairece onanmış, yine 927 sayılı parselden ifraz edilen 945, 946, 947 sayılı parseller hakkında Orman Yönetiminin açtığı tapu iptal davaları mahkemece kabul edilmiş ve Dairece onanıp kesinleşmiştir. Maliye Bakanlığının 22.1.1988 tarihinde 887 sayılı parselle birlikte Yeşil Kuşak Projesinde orman yetiştirilmek üzere tahsis ettiği 843 sayılı parselden ifraz edilen 937 sayılı parsel hakkında tapu malikinin Asliye (1) Hukuk Mahkemesinde açtığı orman kadastrosuna itiraz davasının reddine dair mahkeme kararı Dairece bozulmuş, mahkemenin direnme kararı H.G.K.'nun 12.12.2001 gün 2001/20-1118-1156 sayılı kararı ile bozulmuş ve bundan sonra orman kadastrosuna itiraz davası red edilmiş; Orman Yönetiminin açtığı dava sonucu 937 sayılı parselin tapusunun iptaline ve orman niteliğiyle tesciline ilişkin karar kesinleşmiştir. 887 sayılı parselden ifraz edilen 926 sayılı parselin bir bölümü için açılan tapu iptali davasının reddine ilişkin Asliye (22) Hukuk Mahkemesinin 17.11.1994 gün ve 756-902 sayılı kararı 8. Hukuk Dairesinin 17.10.1995 gün ve 3504-10738 sayılı kararı ile onanmış, yine davaya konu taşınmazla birlikte tahsisi yapılan Yapracık Köyü 1204 sayılı parsel hakkında açılan tapu iptali tescil davasının kabulüne ilişkin Asliye (10) Hukuk Mahkemesinin 27.5.1993 gün ve 1991/551-325 sayılı kararı 8. Hukuk Dairesinin 3.10.1994 gün ve 1993/13278-10777 sayılı kararı ile kısmen aleyhine bozulmuş ve bozma kararına uyularak kişilerin aleyhine davasının reddine karar verilmiştir.

Diğer taraftan; davaya konu taşınmazın geldisi olan 887 sayılı parsel gibi 22.1.1988 tarihinde yeşil kuşak projesinde ağaçlandırılmak üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen 888 sayılı parselin ifrazsından oluşan 895 sayılı parselden ifraz edilen ve 18033 ada 1 sayılı parsel hakkında Orman Yönetimine yapılan tahsisin kaldırıldığına ilişkin Danıştay 10. Dairesinin 7.6.1999 gün ve 1996/8740-3020 sayılı kararı ile onanan 5. İdare Mahkemesinin kararının bulunduğu gerekçesiyle 18033 ada 1 sayılı parsel hakkındaki orman kadastrosunun iptaline ilişkin mahkeme kararını onayan H.G.K.'nun 2.3.2005 gün ve 2005/20-110-128 sayılı kararı ile bu karara konu olan idare mahkemesi kararının dava konusu taşınmazla ilgisi bulunmamaktadır. 895 sayılı parselin idare mahkemesi kararı kapsamı dışında kalan bölümleri hakkında orman kadastrosunu iptal eden yerel mahkeme kararları Dairece bozulmuş, (895 parselden ifraz edilen 18037 ada 1 sayılı parselle ilgili Asliye (12) Hukuk Mahkemesinin 8.12.2005 gün ve 2003/875-430 sayılı kararı Dairenin 12.12.2006 gün ve 2006/11288-17347 sayılı kararı ile bozulmuştur), Bozma kararlarına uyularak davaların reddine karar verilmiştir. Bu nedenlerle; H.G.K.'nun 2.3.2005 gün 2005/20-110-128 sayılı kararının dava ve temyize konu taşınmaz ile benzer yönü bulunmamaktadır.

Bu durumda; çekişmeli taşınmaz, davanın açıldığı tarihten önce Hazinenin özel mülkü olmaktan çıkıp kamu malı niteliğini kazandığından, artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulü zorunludur. Tescil davasında Orman Yönetimi taraf değildir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davacının Orman Yönetimi aleyhine açtığı orman kadastrosunun iptali davasının reddi gerekirken, kabulü yönünde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırıdır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı Orman Yönetiminin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına…" karar vermiş, bu kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 6.5.2010 gün ve E:2009/18969, K:2010/6045 sayılı kararıyla reddedilmiştir. Bozma kararı üzerine;

ANKARA 12. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.9.2010 gün ve E.2010/223, K:2010/332 sayı ile, bozma kararı uyarınca dosya yeniden ele alınarak duruşmaya devam edilmiş, Yargıtay bozma ilamının usul ve yasaya uygun görülmekle uyulmasına karar verilmiş, dosya kapsamı, toplanan deliler ve Yargıtay bozma ilamına göre dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığından yerinde görülmeyen davanın reddine karar vermiş, bu karar Yargıtay 20. Hukuk Dairesinin 10.3.2011 gün ve E:2010/16142, K:2011/12475 sayılı kararıyla onanmış, kararın düzeltilmesi istemi de aynı Dairenin 14.07.2011 günlü ve E: 2011/9481,K:2011/9347 sayılı kararı ile reddedilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

II-Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğü, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı – Dodurga ve Çayyolu Köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci Bölge, 1,2 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını önesürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığına karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açmıştır.

G.A. bu davada, davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı yanında davaya müdahil olmuştur.

Orman Genel Müdürlüğü vekili dava dilekçesinde, Yenimahalle İlçesi Alaçatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin 2. Bölge, 1,2,3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 lik imar planının iptalini talep ederken, teknik elemanlarının 26.2.2004 tarihli inceleme raporu ile ilgili imar planı ile bazı yerlerin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığı, 913 nolu kadastro parselinden bazı ada ve kısımlarının orman sayılan sahalarda kaldığı, 927 nolu Kadastro Parselinin bir kısmının orman sınır noktalarından oluşan hattın içinde, orman sayılan sahalarda kaldığı buna karşın ilgili imar planına konu edildiklerini, davaya konu imar planı ile, Devlet Ormanı olan Sarıkaya Devlet Ormanının belirli kısımlarının imar planı içerisine alındığı, Orman tahdidi ve kadastrosu kesinleşen yerlerde 3194 sayılı İmar Kanununun 4.maddesi ile Ormanların imara konu olamayacağı, kesinleşen orman tahdidi içinde kalan taşınmazın hakkında yapılan değişikliğinin 3194 sayılı Yasaya aykırılığı yanında 6831 sayılı Yasa ve Anayasanın orman sınırlarında daraltma yapılamayacağına dair 169.maddesine de aykırılık teşkil ettiğini ileri sürmüştür.

Davalı Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekili savunma dilekçesinde, 913 ve 927 sayılı parsellerin ilk defa Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.7.2001 tarihinde onaylanan 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım Planı Güneybatı Aksı Kısmı Revizyonu kapsamında planlandığını, Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.8.2001 gün ve 476 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli Güneybatı Ankara Çevre Otoyolu İçi Kentsel Gelişim Bölgesi II, Eskişehir Yolu Güneyi Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve Çevresine ait Nazım İmar Planı kapsamında kaydığını ve bu planların kesinleştiğini bu taşınmazların konut ve ağaçlandırılacak alan kullanımında kaldığını, 1/1000 ölçekli uygulama İmar Planı yapım aşamasında, tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair şerhe rastlanmadığını adli yargı yerinde açılan davalar sonucunda da bu parsellerin davacılar adına tapuya tescil edildiğini belirtilerek davanın reddini talep etmiştir.

Davaya müdahale talebinde bulunan G.A. vekili, müdahale dilekçesinde, Orman İdaresi'nin üzerinde hak iddia edebileceği tek taşınmazın 926 parsel numaralı yerden ibaret olduğu ve bu kısımda da herhangi bir planlamanın yapılmadığı, yani Orman İdaresi'nin mahkeme kararına, idari karar ve tasarrufları yok sayarak, hiçbir hakkı bulunmayan ve üzerinde tek bir ağaç dahi olmayan taşınmazı orman sınırı içine almaya kalkışması ve üstelik orman kadastro işlemine de dava açılmış olmakla henüz kesinleşmemişken, tapu iptali ve plan iptali davaları açarak Anayasa'nın güvencesi altındaki mülkiyet hakkına tecavüzün, bir hukuk devletinde kabul edilebilir bir durum olmadığı ve açılan bu davanın da, açıkça hukuka aykırı olduğu önesürülerek, davanın reddi gerektiğini savunmuştur.

ANKARA 9. İDARE MAHKEMESİ: 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayı ile, "…Dava, Ankara Yenimahalle Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin 2. Bölge 1, 2 ve 3, nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli uygulama imar planının iptali istemiyle açılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunun 5. Maddesinde planların tanımı yapılmış buna göre Nazım İmar Planı varsa bölge veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastrol durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanış biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır.

Uygulama İmar Planı ise; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastrol durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır, hükmü yer almıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden, Ankara Yenimahalle Belediye Encümeninin 06.01.2004 gün ve 13/57 sayılı kararıyla Ankara Yenimahalle İlçesi Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin bir kısmını kapsayan 2. Bölge 1, 2 ve 3 no.lu etaplarına ait 84178 no.lu 1/1000 ölçekli parselasyon planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 no.lu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 no.lu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 no.lu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, Orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptalinin istendiği anlaşılmıştır.

Olayda, Ankara Valiliği Defterdarlık Milli Emlak Dairesi Başkanlığı Anıt Emlak Müdürlüğü tarafından Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasına sunulan 30.05.2001 tarih ve 22869 sayılı yazısında,549.306 m²yüzölçümlü 887 parsel sayılı taşınmazın 18.06.1987 tarihinde Hazine adına ihdasen tescilinin yapıldığı ve Maliye Bakanlığının 22.01.1988 tarih ve 2897 sayılı yazıları ile Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü'ne "Yeşil Kuşak Projesi" içerisinde ağaçlandırılmak üzere tahsis edildiği, söz konusu taşınmazın daha sonra Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.4.1990 tarih ve E:1989/902 ve K:1990/268 sayılı kararı uyarınca ifrazen485.665 m²lik 912 parsel olarak Hazine adına ve63.700 m²lik 913 parsel numarası ile kişiler adına tapuya tescilinin yapıldığı, Hazine adına tescil edilen 912 parsel sayılı taşınmazın Maliye Bakanlığının 09.06.1992 tarih ve 23003 sayılı yazıları ile Orman Genel Müdürlüğü adına tahsis edildiği ve aynı tarih ve 23001 sayılı yazı ile 887 parsel sayılı taşınmazın Orman Bakanlığı'na yapılan tahsisinin kaldırıldığı, bu durumun dava konusu yapılmadığı daha sonra 912 parsel sayılı taşınmazın da açılan dava sonucunda Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 gün ve E:1990/207 ve K:1991/340 sayılı kararı uyarınca 926 parsel olarak Hazine adına, 927 parsel olarak şahıslar adına tescil edildiği, 912 parselin Orman Bakanlığı'na olan tahsisinin Maliye Bakanlığının 18.06.1996 tarih ve 18570 sayılı yazısıyla kaldırıldığı ve son olarak 926 parsel no.lu taşınmazın aynı amaçla aynı tarih ve 18568 sayılı yazıyla Orman Bakanlığı'na tahsis edildiği 18.06.1996 tarihi itibariyle sadece 926 parsel nolu taşınmazın Orman Bakanlığı'na tahsisli olmasına rağmen, 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunca, 887 no.lu parselin tamamının Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırıldığı, ancak Kadastro Komisyonunun 08.06.1998 tarihinde ilan edilen tespitine karşı, 927 parsel maliklerince Ankara 1. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1998/542 sayılı dosyasında dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayın bu gelişiminden adli yargı yerince verilen kesinleşmiş kararlar ile 887 parsel sayılı taşınmazın tapu kaydı iptal edilerek ifrazen 912 ve 913 no.lu parsellerin oluştuğu, 912 parselin de 926 ve 927 olarak ifraz edildiği, bu parsellerden 913 ve 927 no.lu parsellerin ilgili yargı kararları gereği özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Orman İdaresine tahsislerinin kaldırıldığı ve bu husus kesinleşerek sadece 926 sayılı parselin yeniden Orman İdaresine tahsis edildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, kişiler adına tescilli Ankara Yenimahalle Çayyolu Köyü 913 ve 927 parsel numaralı taşınmazların Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.07.2001 tarihinde onaylanan 1/50.000 ölçekli Ankara Nazım Planı Güneybatı Aksı Kısmi Revizyonu kapsamında planlanarak bu plan doğrultusunda hazırlanan ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 23.08.2001 gün ve 476 sayılı kararı ile onaylanan 1/5000 ölçekli Güneybatı Ankara Çevre Otoyolu İçi Kentsel Gelişim Bölgesi II, Eskişehir Yolu Güneyi, Alacaatlı-Dodurga Köyleri ve çevresine ait Nazım İmar Planı kapsamında 1-2-3 uygulama plan etaplarının bir bütün olarak değerlendirilerek Yenimahalle Belediye Meclisinin 04.03.2003 gün ve 29 sayılı kararı ile kabul edilen ve Ankara Büyükşehir

Belediye Meclisinin 26.09.2003 gün ve 1700 sayılı işlemi ile onanarak yürürlüğe giren dava konusu 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında; Çayyolu 927 no.lu parselin ağaçlandırılacak alan olarak yer aldığı, 913 no.lu parselin ise 1/50.000 ve 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planlarına uygun olarak konut alanında kaldığı, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerh'in bulunmaması ve yukarıda anılan Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia Mahkememizce yerinde görülmediğinden davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın reddine…" karar vermiş, bu karar Danıştay 6. Dairesinin 22.1.2007 gün ve E:2005/5278, K:2007/248 sayılı kararı ile onanmak suretiyle kesinleşmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK;

G.A. vekilince, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu mevkiinde bulunan 913 parsel sayılı taşınmazın 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararıyla "orman olarak sınırlandırılması" üzerine parsel malikinin kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde açtıkları davalar neticesinde kesinleşen hükümle dava konusu 913 parsel sayılı taşınmazın orman alanı olarak sınırlandırılmasına ve tapuya şerh edilmesine karşın, Ankara Yenimahalle Belediye Başkanlığınca yapılan ve uyuşmazlık konusu 913 parsel sayılı taşınmazı da kapsayan 84178 nolu 1/1000 ölçekli uygulama imar planının özel mülkiyete konu 913 parsel sayılı taşınmazın "orman alanı" olduğu iddiasıyla imar planı dışında kalmasını sağlamak amacıyla planın iptali istemiyle Orman Genel Müdürlüğünce idari yargı yerinde açılan dava neticesinde kesinleşen hükümle, söz konusu parselin özel mülk olarak kişiler adına tapuda tescil edildiği, orman idaresine olan tahsislerin kaldırıldığı, imar planı yapılması aşamasında tapu kayıtlarında herhangi bir şerh bulunmadığı ve taşınmazın orman alanı içinde olmadığı, bunun yanı sıra imar planının imar ve şehircilik ilke ve esaslarına uygun olduğuna karar verilmiş olması nedeniyle birbirine aykırı hükümler içeren Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2010/223 sayılı ve Ankara 9. İdare Mahkemesinin E:2004/1309 sayılı kararlarının, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 24 ve 25. maddelerine göre incelenerek, hukuka aykırı adli yargı kararının kaldırılması ve hüküm uyuşmazlığının hukuka uygun idari yargı kararı doğrultusunda giderilmesini talep edilmiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 24 ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların düşünceleri istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI; "… D) 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 2592 sayılı Kanun ile değişik 24'üncü maddesinin birinci fıkrasında, '1'nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.' hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları; her iki kararda da davanın esasının hükme bağlandığı; Orman İdaresi yönünden, taraflarından en az birinin de aynı olduğu anlaşılmıştır.

Her iki yargı yerinde açılan davalar konu yönünden incelendiğinde;

Adli Yargı Yerinde, 913 sayılı parselin Devlet ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle dava açılmış olmasına karşılık, İdari Yargı Yerinde, 913 ve 927 sayılı parselleri kapsamına alan 1/1000 ölçekli parselasyon planının Devlet ormanı sınırlarını daraltığı ileri sürülerek iptali istemiyle açılmış olmakla, her iki davada da yargısal denetimin 913 sayılı parselin tahsis işlemi ile oluşan Devlet ormanı sınırları içinde kalıp kalmadığı noktasında düğümlenmiş bulunması ve adli yargı yerince, bu parselin Devlet ormanı sınırları içinde kaldığı; idari yargı yerince ise, işlem tarihi itibariyle aynı parselin tapu kaydında orman şerhi görülmediği gerekçelerine dayanılarak çözüme varılmış bulunması karşısında, her iki davanın konusunun taşınmazın tahsisi yönünden aynı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Davacının, Ankara Yirmiüçüncü Asliye Hukuk Mahkemesinin 19.04.1990 tarihli kararı gereğince tapuda hükmen tescil ile iktisap ettiği mülkiyet hakkını tanıyan idari yargı kararına karşılık, Orman İdaresine yapılan ilk tahsis işleminden sonraki yargısal ya da idari nitelikteki işlemleri yok hükmünde saymak suretiyle taşınmazı orman sınırlarına dahil eden 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu kararını hukuka uygun bulan adli yargı kararı arasındaki çelişki nedeniyle taşınmazın üzerindeki haklarının yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği; bu duruma göre, söz konusu adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğu açıktır.

E) Hüküm uyuşmazlığının esasına gelince:

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün, Anayasanın 138'inci maddesinin son fıkrasında yer alan 'Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.' hükmü karşısında, Ankara Yirmiüçüncü Asliye Hukuk Mahkemesince şahıslar adına tapuya tescil yolunda verilen ve Yargıtay Sekizinci Hukuk Dairesince onanarak kesinleşen 19.04.1990 gün ve E:1989/902, K:1990/268 sayılı karara uymak suretiyle, artık şahıs arazisini de kapsayan tahsisi kaldırmak ve ifrazen oluşan Hazine arazisine göre yeniden tahsis işlemi tesis etmek dışında bir seçeneği bulunmamaktadır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğünün kamu gücüne dayalı, re'sen ve tek yanlı olarak tesis ettiği 'tahsisi kaldırma' ve ifrazen oluşan Hazine arazisini 'yeniden tahsis etme' işlemlerinin, idari işlem niteliğini taşıdığı ve yargısal denetiminin de idare hukuku ilke ve esaslarına göre İdari Yargı Yerince yapılacağı kuşkusuzdur.

Anayasanın yukarıda sözü edilen 138'inci maddesinin son fıkrası karşısında, Orman İdaresinin, davada taraf olmasa dahi, Ankara Yirmiüçüncü Asliye Hukuk Mahkemesince şahıs adına tapuya tescili yolunda verilen 19.4.1990 tarihli karara uymak zorunda

olduğu; bu kararın, Orman İdaresini de bağladığı tartışmasızdır.

Orman İdaresinin, Milli Emlak Genel Müdürlüğünce önceki tahsisin kaldırılması ve oluşan Hazine arazisine göre yeniden tahsis işlemi tesis edilmesi üzerine, bu işlemlerin iptali istemiyle idari yargı denetimine başvurma seçeneğine sahip bulunduğunu belirtmek gerekir.

Ancak, olayımızda, tahsis işlemlerine karşı Orman İdaresince, İdari Yargı'da dava açılmamıştır.

Kamu gücü kullanan idarenin tek yanlı irade beyanı ile oluşan birer idari işlem olan tahsis işlemlerinin, idarece geri alınmadıkları veya idari yargı yerince iptal edilmedikleri sürece hukuki dokunulmazlık kazanarak varlıklarını hukuk aleminde sürdürmeleri İdare Hukukunun gereklerinden olduğundan; idari işlemlerin yargısal denetimi ile görevli bulunmayan adli yargı yerince "yok hükmünde" oldukları yolunda hukuki yorum yapılarak bozma kararının gerekçesine ve bu suretle davanın reddine dayanak alınmalarının kabulü hukuken olanaklı değildir.

Bu bakımdan; 913 sayılı parseli kapsamına alan 1/1000 ölçekli parselasyon planının Devlet ormanı sınırlarını daralttığı ileri sürülerek iptali istemiyle idari yargı yerinde açılmış bulunan davada, 1/1000 ölçekli uygulama imar planının yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmadığı saptanmak suretiyle davanın reddi yolunda verilen kararın hukuka uygun olduğu kanısına varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle,

1- Ankara Onikinci Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.9.2010 gün ve E:2010/223, K:2010/332 sayılı kararı ile Ankara Dokuzuncu İdare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğuna;

2- Ankara Onikinci Asliye Hukuk Mahkemesinin davanın reddi yolundaki 16.9.2010 gün ve E:2010/223, K:2010/332 sayılı kararının kaldırılmasına;

3- Davacı adına hükmen tescil edilen 913 sayılı parselin Devlet Ormanı sınırlarına dahil edilmesine ilişkin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tutanağına itiraz davasının yukarıda açıklanan gerekçelerle kabulü ile dava konusu tutanağın 913 sayılı parsel yönünden iptaline;

4- Ankara Dokuzuncu İdare Mahkemesinin 17.03.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı davanın reddi yolundaki hükmünün kabulüne:

Ve bu suretle hüküm uyuşmazlığının giderilmesine, karar verilmesi gerekeceği düşünülmektedir…" yolunda yazılı düşünce vermiştir

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; "… 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin birinci fıkrasında, '1'nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.' hükmü yer almaktadır.

Hüküm uyuşmazlığına konu kararların, adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilip kesinleştiği ve taraflardan birinin (Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu görülmektedir.

Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen kararın konusu;'Ankara Orman Bölge Müdürlüğünün 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun orman vasfında olmadığı halde, Çayyolu 913 parselde bulunan dava konusu arsanın orman sınırlan içine alınmasına' ilişkin tespitine itiraz edilerek komisyon kararının iptaline, dava konusu gayrimenkulün orman sınırları dışında bırakılmasına karar verilmesi' talebidir.

Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından verilen kararın konusu; 'Ankara Yenimahalle Belediye Encümenin 06.01.2004 gün ve 13/57 sayılı kararıyla Ankara Yenimahalle İlçesi Alacaatlı Dodurga ve Çayyolu parsellerinin bir kısmını kapsayan 2. Bölge 1, 2 ve 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 111000 ölçekli parselasyon planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 nolu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma Projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 nolu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 nolu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, Orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptali' talebidir.

Adli yargıda karara bağlanan dava, kadastro tespitine itiraz davası olmakla birlikte; dava konusu istemin dayanağını Ankara Orman Bölge Müdürlüğünün 82 nolu Orman Kadastro Komisyonunun tespitinin, orman vasfında olmadığı halde Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu 913 parselde bulunan dava konusu arsanın orman sınırları içine alınmasına itiraz oluşturmakta; idari yargıda ise imar planında, orman vasıflı alanların bulunduğu, Çayyolu Köyü sınırlarında bulunan 887 nolu parselin Yeşilkuşak Ağaçlandırma Projesi kapsamında Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsisinin yapıldığı, 887 no.lu parselin daha sonra 912 (926 ve 927 olarak- 927 de 945, 946 ve 947 olarak ifrazının yapıldığı) ve 913 parsel numaraları ile ifraz görerek 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu tarafından Sarıkaya Devlet Ormanı olarak sınırlandırılmasının yapıldığı, bu nedenle Sarıkaya Devlet Ormanı ve devamı niteliğinde olan 822 nolu parselin esas alınarak parselasyon planının yeniden düzenlenmesi gerektiği, orman alanlarının imar planına konu olamayacağı, ormanların Anayasa gereği mülkiyetinin devredilemeyeceği, orman sınırlarında daraltma yapılamayacağı ileri sürülerek davaya konu imar planının iptali istenmektedir. Dolayısıyla her iki davada da sorunun '927 nolu' parselin orman vasfında olup olmadığı hususunda olduğundan her iki davanın konusunun aynı olduğu görülmektedir.

2247 sayılı Yasa'nın 24. maddesinde ifade edilen hüküm uyuşmazlığının doğması için söz konusu kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin de olanaksız bulunması gerektiği hususu yönünden incelendiğinde;

927 nolu parselin orman vasfında olup olmadığı hususuna bağlı olarak söz konusu parsel üzerinde tasarruf hakkının kullanılmasına (hakkın yerine getirilmesine) engel teşkil eden bir durum söz konusu olduğundan hüküm uyuşmazlığının oluştuğu sonucuna varılmıştır.

Dava konusu 913 nolu parsel ile ilgili gelişmeler incelendiğinde; Yargıtay 8. Hukuk Dairesi tarafından da onanarak kesinleşen Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinin 19.4.1990 gün ve E: 1989/902 ve K: 1990/268 sayılı kararı 913 nolu parselin şahıs adına tesciline karar verildiği, kesinleşen söz konusu yargı kararı gereğince özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Milli Emlak Müdürlüğünce şahıs arazisini de içine alan Orman idaresine tahsisin kaldırılmasına karar verdiği, tahsisin kaldırılmasına ilişkin söz

konusu idari işleme karşı Orman idaresince idari yargı denetimi yapılması için herhangi bir girişimde bulunulmadığı, Orman Kadastro Çalışmaları yapıldığı sırada hükmen tescil edilen 913 nolu parsel yok kabul edilerek tespitin yapıldığı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar planının hazırlanması sürecinde de 913 nolu parselin "orman sınırları" içinde yer aldığına ilişkin her hangi bir şerhin olmaması karşısında idari yargı yerince verilen kararın hukuka uygun olduğu düşünülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin kadastro tespitine itiraz davasının reddi yönündeki 16.9.2010 gün ve 2010/223 Esas ve 2010/332 Karar sayılı kararının kaldırılması gerektiği düşünülmektedir…" yönünde düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıdık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Mehmet Aydan AL'ın katılımlarıyla yapılan 5.11.2012 günlü toplantısında usule ilişkin iddialar yerinde görülmeyerek:

I-İLK İNCELEME: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Mustafa AYSAL, Eyüp Sabri BAYDAR, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Sedat ÇELENLİOĞLU ve Ayhan AKARSU'nun katılımlarıyla yapılan 21.05.2012 günlü toplantısında, dosyanın usul yönünden incelenmesi sonunda;

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir" denilmiş; 24. maddesinde(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) ise, 1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığının kabul edileceği belirtilmiştir.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden ortada adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararlar bulunduğu, kararlarda da işin esasının hükme bağlandığı davaların taraflarından en az birinin(Orman Genel Müdürlüğü) aynı olduğu anlaşılmaktadır.

Konu ve dava sebebinin aynı olup olmamasının incelenmesi:

Asliye Hukuk Mahkemesince; Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu mevkiinde bulunan 913 parsel sayılı taşınmazın 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararıyla "orman olarak sınırlandırılması" üzerine parsel maliklerinin kadastro komisyonu kararının iptali istemiyle adli yargı yerinde açtıkları davalar neticesinde kesinleşen hükümle dava konusu 913 parsel sayılı taşınmazın orman alanı olarak sınırlandırılmasına ve tapuya şerh edilmesine karar verilmiş olmasına karşın, İdare Mahkemesince, aynı parselin özel mülk olarak kişiler adına tapuda tescil edildiği, orman idaresine olan tahsislerin kaldırıldığı, imar planı yapılması aşamasında tapu kayıtlarında herhangi bir şerh bulunmadığı ve taşınmazın orman alanı içinde olmadığı, bunun yanı sıra imar planının imar ve şehircilik ilke ve esaslarına uygun olduğu yönünde karar verilmiş olup; adli yargı kararı ile orman alanı olarak sınırlandırılan taşınmazın idari yargı kararı ile imar planı çerçevesinde özel mülkiyete ait olduğuna diğer bir anlatımla, aynı parselin tapu kaydında orman şerhi görülmediği gerekçesine dayanılarak karar verilmesi gözetildiğinde taşınmazın taraflarca kullanılabilme olanağının kalmadığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre davacıların, Asliye Hukuk Mahkemesinin kararı gereğince tapuda hükmen tescil ile iktisap ettikleri mülkiyet haklarını tanıyan idari yargı kararına karşılık, Orman İdaresine yapılan ilk tahsis işleminden sonraki yargısal ya da idari nitelikteki işlemleri yok hükmünde saymak suretiyle taşınmazı orman sınırlarına dahil eden 82 No'lu Orman Kadastro Komisyonu kararını hukuka uygun bulan adli yargı kararı arasındaki çelişki nedeniyle taşınmazın üzerindeki haklarının yerine getirilmesinin olanaksız hale geldiği açıktır.

Belirtilen nedenlerle,

1- Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi ile Ankara 9. İdare Mahkemesi kararları arasında 2247 sayılı Yasanın 24. maddesinde öngörülen koşulların gerçekleştiği anlaşıldığından HÜKÜM UYUŞMAZLIĞI BULUNDUĞUNA;

2- 2247 sayılı Yasanın 25. maddesi hükümleri uyarınca

a) İdari Yargılama Usulü Yasası gözetilerek Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruya ait dilekçe ve eklerinin 30 gün içinde yanıt verilmek üzere Orman Genel Müdürlüğü ile davada ilgisi bulunan Yenimahalle Belediye Başkanlığına bildirilmesine, anılan İdarelerce verilen yanıtın karşı tarafa tebliği suretiyle dosyanın tekemmülünün sağlanmasına,

b) Usulü işlemler tamamlandıktan ve esas hakkındaki rapor yazıldıktan sonra Başkanlıkça belirlenecek günde işin esasının görüşülmesine OYÇOKLUĞU İLE KARAR VERİLMİŞTİR.

Bunun üzerine Uyuşmazlık Mahkemesi'ne yapılan başvuruya ait dilekçe karşı tarafa (Orman Genel Müdürlüğü ile Yenimahalle Belediye Başkanlığına) tebliğ edilmiş, yasal süresi içerisinde, verilen cevap dilekçelerinde iddiaların tekrarlandığı görülmüştür.

II-ESASIN İNCELENMESİ:

Başvuru dilekçesi ve ekleri, uyuşmazlığa konu edilen kararlara ilişkin dava dosyaları, ilgili Başsavcıların düşünce yazıları, dayanılan Yasa ve Yönetmelik kuralları, taraflarca verilen dilekçe ve ekleri ve Raportör- Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın hazırladığı rapor okunup incelendikten; 2247 sayılı Yasa'nın 25. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak sözlü açıklama için önceden belirlenen 5.11.2012 gününde, istemde bulunan G.A. vekili Av. H.A.K., Orman Genel Müdürlüğü vekili Av. A.T. ve Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekili Mustafa Benan Akman'ın sözlü açıklamaları dinlendikten ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet

Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Tuncay DÜNDAR'ın yazılı düşünceleri doğrultusundaki açıklamaları da alındıktan sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Mülkiyet Hakkı" başlıklı 35. maddesinde, "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." hükmüne;

"Mahkemelerin Bağımsızlığı" başlığını taşıyan 138.maddesinde "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez" hükmüne;

169. maddesinde, "Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz." hükmüne yer verilmiştir.

6831 sayılı Orman Kanunu'nun 1. maddesinde; "Tabii olarak yetişen ve emekle yetiştirilen ağaç ve ağaççık toplulukları yerleriyle birlikte orman sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin Milli Emlak Genel Müdürlüğü başlıklı 13. maddesinin d bendinde "Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; genel, katma ve özel bütçeli idarelere tahsis etmek ve tahsis amacının ortadan kalkması veya amaç dışı kullanılması halinde tahsisi kaldırmak; tahsisi kaldırılan taşınmaz mallar üzerinde Hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapı ve tesisleri tasfiye etmek, tasfiyeye ilişkin esas ve usulleri belirlemek," Milli Emlak Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Çayyolu Köyünde bulunan taşınmazın tapulama tescil tespiti sonucunda ekilemez arazi olduğu ve aynen paftaya işlendiği, daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine 18.6.1987 gün ve 2143 yevmiye ile 887 parsel olarak ham toprak şeklinde Hazine adına ihdasen tescil edildiği; Maliye Bakanlığı Milli Emlak Genel Müdürlüğünün 22.1.1988 gün ve 2897 sayılı yazıları ile 887 parsel sayılı549.360 m²yüzölçümündeki yedi parçadan oluşan5.771.460 m²yüzölçümündeki Hazine arazisinin Yeşil Kuşak Projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere

178 KHK'nin 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğü'ne tahsis edildiği; bu tahsis kararından sonra dava dışı İ.B.a vekilince 887 parsel sayılı tapu kayıtlarının iptali için Maliye Hazinesine karşı Ankara 23. Asliye Hukuk Mahkemesinde tescil davası açıldığı, Mahkemenin E:1989/902 sayılı kararıyla taşınmazın ifrazen 912 parsel olarak Hazine adına, 913 parsel numarası ile de İ.B.a adına tapuya tescil edildiği; taşınmazın bir bölümü için mülkiyet iddiasıyla M.Ö., N.Ö. S.Ö., H.H.Ö., H.Ö. vekillerince Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinde Maliye Hazinesine karşı tapu iptali ve tescil davası açıldığı, Mahkemenin E:1990/207 sayılı kararıyla 926 parsel olarak Hazine adına 927 parsel olarak davacılar adına hükmen tescillerinin yapıldığı, 912 parselin Orman Bakanlığına olan tahsisinin kaldırıldığı, 926 sayılı parselin Orman Bakanlığı adına tahsisinin yapıldığı; Yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda İ.B.a adına tescil edilen ve G.A. tarafından satın alınan 913 parsel sayılı taşınmazın da orman sınırına dahil edilmesine ilişkin 8.6.1998 ilan tarihli 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali ile dava konusu taşınmazın orman sınırı dışında bırakılmasına karar verilmesi istemiyle, G.A. tarafından 29.4.2004 gününde adli yargı yerinde Kadastro Tespitine itiraz davası açıldığı, Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2010/223 sayılı kararı ile, bozma kararı uyarınca dosyanın yeniden ele alındığı, dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığından yerinde görülmeyen davanın reddine karar verildiği; Diğer yandan, Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğünün, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı – Dodurga ve Çayyolu Köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci Bölge 1, 2, 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını önesürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığına karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açıldığı; bu davanın Ankara 9. İdare Mahkemesinin E:2004/1309 sayılı kararı ile reddedildiği; söz konusu kararların kesinleştiği; G.A. vekili tarafından adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı doğduğu ileri sürülerek, uyuşmazlığın idari yargı lehine giderilmesi isteminde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:1990/207 kayıtlı dosyasında, keşifte bilgisine başvurulan Jeoloji Mühendisi, Ziraat Yüksek Mühendisi, Kadastro Fen Kontrol Memuru bilirkişiler tarafından düzenlenen raporda davaya konu taşınmazın tapulama tesbitinde "ziraate elverişsiz arazi" olarak belirtilen alan içinde kaldığı, taştan, yabani otlardan temizlenerek, insan gücü ve hayvanlarla taşınmaz dışına taşınarak ıslah edilerek üzerinde tarım yapılabilir duruma getirilmiş kuru tarım arazisi olduğu, Çayyolu Köyü, Höyük Mevkiinde 887 parsel numaralı ekilmez arazi içinde kalan39.835 m²lik alan eski haliyle taşlık ve çalılık iken imar ve ihya edilerek tarım alanı halinde getirildiği, dava konusu taşınmazın 3402 sayılı "Kadastro Kanunu"nun 17. maddesindeki şartları oluşturduğu, aynı Kanunun 16.maddesinde sayılan yerlerden olmadığı, kamuya ayrılmayıp, devletin özel mülkiyetinde bulunmadığı, orman ve mer'adan açılma olmadığı, dava konusu taşınmazın bugünkü sınırlarını kapsayan biçimde en az 25-30 yıldan beri davacı tarafından kültür arazisi olarak kullanılıp, üzerinde nizasız ve fasılasız tasarrufta bulunulduğunun gerek şahitlerin ifadelerinden, gerekse teknik inceleme sonucundan anlaşıldığı, dava konusu yerin tapulama tesbiti sonucunda ekilemez arazi olduğu ve aynen paftaya işlendiği, daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün müracaatı üzerine dava konusu yerin ve çevresinin 887 parsel olarak ham toprak şeklinde tescil edildiği; dava konusu yerin tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olduğu, bu durumun tapulama paftasında aynen ekilemez arazi olarak yazıldığı daha sonra Milli Emlak Müdürlüğünün vaki müracaatı üzerine dava konusu yerin ve etrafının ham toprak olarak Maliye Hazinesi adına tescil edildiği tanzim olunmuştur.

Uyuşmazlık, Orman Bakanlığına yapılan tahsis işlemi iptal edilen ve öncesinin orman olmadığı gerek bilirkişi raporları ve gerekse kesinleşen mahkeme kararları ile sabit olan taşınmazın, orman kadastrosu ile orman sınırları içerisine alınmasının yerinde olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Dava konusu taşınmazın bulunduğu bölgede orman tahdidinin yapıldığı açıktır ve orman tahdidi içerisinde kalan taşınmazların zilyetlikle iktisabının mümkün bulunmadığı Yargıtay İçtihatlarındandır. Taşınmazın bulunduğu bölgede orman tahdidi yapılırken

tahdit tarihine kadar süren zilyetliğin araştırılıp, tahdit tarihine kadar süren zilyetliğin iktisap zaman aşımına yeterli olup olmadığının araştırılıp ona göre karar verilmesi gerektiği de yine Yargıtay içtihatlarındandır.

Taşınmazın orman tahdidi içerisinde bulunduğu sürede geçen zilyetliğin, iktisaba sebep teşkil etmeyeceği açıktır, olayda ise, bilirkişi ve şahitlerin dava konusu taşınmazın 20 yılı aşkın süredir kişilerin zilyetliğinde bulunduğu yönündeki beyan ve tespitleri neticesinde taşınmaza tahsis tarihine kadar iktisaba yeterli zilyetlik bulunduğuna mahkeme kararlarıyla kesinlik kazandırılmıştır.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü görevlerini açıklayan 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnamenin 13/d maddesi uyarınca tahsisisin kaldırılması için tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerekmekte, dosya içerisindeki bilgi ve belgelere göre ise, öncesi orman olmayan ham toprak vasfı taşıdığı sabit olan ve Mahkemelerce verilen kararlar uyarınca kişiler adına hükmen tescillerinin yapılmasına karar verilen taşınmaz üzerindeki tahsislerin kaldırılmasına ilişkin işlemlerin iptali istemi ile Orman Genel Müdürlüğünce herhangi bir dava açılmadığı, öte yandan şahısların mülkiyetinde bulunduğu kesinleşmiş olan sözkonusu alanın 1996 yılında 2/3 ünün ağaçlandırıldığı anlaşılmıştır.

Dolayısıyla, İdare Mahkemesi kararında da anıldığı şekliyle, Asliye Hukuk Mahkemesinin mülkiyete ilişkin kesinleşen kararları idare mahkemesini de bağlayacak nitelikte olduğundan ve idare mahkemesince dava konusu taşınmazın özel mülkiyete konu olan vasfı saptanmış bulunduğu dile getirilerek tahsisin kaldırılması nedeniyle imar uygulaması kapsamında uygulama imar planı dahiline alınmasında hukuka aykırılık bulunmadığının dile getirilmiş olması gözetildiğinde; idari yargı yerinde farklı bir sonuca gidilmesi olanaklı bulunmamaktadır.

Bu durumda, dava konusu taşınmazın öncesinin orman olmadığı, toprağının orman niteliğinde bulunmadığı ve Hazine tapusunun iptaline ilişkin olarak verilen Mahkeme kararları uyarınca 913 nolu parselin 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu uygulaması ile Sarıkaya Devlet Orman Sınırı dahiline alınmasının yerinde olmadığı anlaşılmakla, adli yargı yerince verilen kesinleşmiş kararlar ile özel mülk olarak kişiler adına tescil edilerek Orman İdaresine yapılan tahsislerin kaldırılması sonucunda taşınmazların İmar Planından çıkarılmasına ilişkin açılan davanın İdare Mahkemesince reddedilmesi yönündeki karar hukuk ve usule uygun bulunmuş, Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesindeki yargılama sırasında tüm dosya kapsamı nazara alındığında, davaya konu taşınmazın öncesinin orman olmadığı, toprağının orman toprağı niteliğinde bulunmadığı ve mahkeme kararları ile hem dava dışı Hazineyi hem de Hazinenin yapmış olduğu tahsis nedeni ile Orman İdaresi yönünden de halef selef ilişkisi nedeniyle davalı Orman Genel Müdürlüğünü de etkileyecek biçimde bulunan hazine tapusunun iptaline dair oluşturulmuş mahkeme kararları uyarınca, 913 sayılı parselin 82 nolu orman kadastro komisyonu uygulaması ile Sarıkaya Devlet Ormanı sınırı dahiline alınmasına ilişkin işlemin yerinde olmadığı anlaşılmakla davanın reddi yoluna gidilmesinde hukuka uyarlılık bulunmamıştır.

Dolayısıyla, taşınmazı Orman Bakanlığına tahsisinden önce 20 yılı aşkın süredir zilyetliğinde bulunduran kişiler yönünden mülkiyet hakkı kesinleştiğinden, ortada 6831 sayılı Orman Kanununun 1.maddesi emri gereği yerleriyle birlikte orman sayılan bir taşınmazdan söz edilemeyeceği, yukarıda özetlenen mevzuat hükümleri müstekar idari yargı kararı ile birbiriyle örtüşen bilirkişi raporlarında ifade edildiği üzere, yasal koşulları bulunmayan, 913 sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının Anayasa'nın 35.maddesinde ifadesini bulan mülkiyet hakkının özünü zedeler bir mahiyet taşıdığı, satın alma ya da kamulaştırma gibi mevzuatın öngördüğü yollar bir kenara bırakılarak özel mülkiyetin yersiz tahdidi sonucunu doğuran ve kesinleşen adli yargı kararlarıyla tesis edilmiş bir hukuki durumun değiştirilmesine yol açan işlemin hukuka uyarlı bir yönü bulunmadığı, dolayısıyla, bu kararın iptali istemiyle açılan davayı reddeden Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 16.09.2010 gün ve E:2010/223, K:2010/332 sayılı kararının kaldırılması, hukuk ve usule uygun bulunan Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı kararının kabulü ve bu suretle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi gerekmiştir.

KARAR :

1- Kadastro Komisyon kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle DAVANIN REDDİ YÖNÜNDE VERİLEN Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 16.9.2010 gün ve E:2010/223, K:2010/332 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA,

2- Hukuk ve usule uygun bulunan Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 17.3.2005 gün ve E:2004/1309, K:2005/199 sayılı KARARININ KABULÜ ve bu suretle HÜKÜM UYUŞMAZLIĞININ GİDERİLMESİNE, 5.11.2012 gününde Üyelerden Mustafa AYSAL ve Nurdane TOPUZ'un KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

(X)-KARŞI OY –I-

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin 2592 sayılı Kanun'la değişik birinci fıkrasında, "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir" hükmü yer almaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden:

Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda, İ.B. adına tescil edilen 913 parsel sayılı taşınmazın da aralarında bulunduğu 8.6.1998 ilan tarihli, 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararı ile bir takım taşınmaz orman sınırına dahil edilmiş; 913 parsel nolu taşınmazı 27.3.2001 tarihinde İ.B.'dan satın alan G.A., 82 nolu Orman Kadastro Komisyonu kararının ve 913 nolu parselin orman sınırları içine alınmasına ilişkin tespitin iptaline, anılan parselin orman sınırı dışına çıkartılmasına karar verilmesi talebiyle Orman Genel Müdürlüğü'ne karşı adli yargı yerinde dava açmıştır. Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesince 16.9.2010 tarihinde verilen ve 2011 yılında kesinleşen kararla, dava konusu taşınmazın tahsisi yapılmakla orman niteliğini kazandığı gerekçesiyle yerinde görülmeyen davanın reddine karar verilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü adına Orman İşletme Müdürlüğü, Ankara İli, Yenimahalle İlçesi, Alacaatlı - Dodurga ve Çayyolu köylerinde yer alan parsellerin bir kısmını kapsamına alan 2 nci bölge, 1, 2, 3 nolu etaplarına ait 84178 nolu 1/1000 ölçekli imar planının, bazı yerlerinin kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kaldığını öne sürerek iptali istemiyle Yenimahalle Belediye Başkanlığı'na karşı idari yargı yerinde 13.4.2004 tarihinde dava açmıştır. Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce 17.3.2005 tarihinde verilen ve 2007 yılında kesinleşen kararla, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmaması ve Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia yerinde görülmeyerek davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiştir.

Adli yargıdaki dava, yürütülen Sarıkaya Devlet Ormanı kadastro çalışmaları sonucunda davacı adına tescil edilen 913 parsel sayılı taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle, idari yargıdaki dava ise, uyuşmazlık konusu taşınmazın da içinde yer aldığı alanda yapılan imar planının iptali istemiyle açılmıştır.

Bu durumda, her iki yargı yerinde görülen davaların konuları aynı olmadığı gibi, konuları aynı olmayan kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunduğundan ve dolayısıyla hüküm uyuşmazlığının varlığından söz etmek mümkün değildir.

Öte yandan, imar planının iptali istemiyle açılan dava, İdare Mahkemesince, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı yapım aşamasında tapu sicil kayıtlarında söz konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmaması ve Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları ile şahıslar adına tescili yapılan taşınmazların orman alanı olduğu ileri sürülerek davaya konu imar planından çıkarılmasına ilişkin iddia yerinde görülmediğinden, davaya konu Uygulama İmar Planında kamu yararına, planlama teknik ve esaslarına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle reddedilmiş ise de; Orman Genel Müdürlüğü adına Ankara Orman İşletme Müdürlüğü vekilince Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na hitaben verilen 12.1.2012 günlü cevap dilekçesinde, İdarelerince, orman vasfının kesinleşmesi üzerine tapu iptal davaları kazanılan 945, 946 ve 947 ile ilgili tapuların tapu idarelerinden alındığı, dava konusu yerlerin orman sayılan yerlerden olduğu belirtilmiş; Yenimahalle Belediye Başkanlığı vekilince Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na hitaben verilen 9.1.2012 günlü cevap dilekçesinde ise, Çayyolu tp. 913 parsel ile 927(945, 946 ve 947) parsellerin orman vasfında olduğu ve mevcut imar durumu itibarıyla, plan değişiklikleriyle birlikte İdare Mahkemesi kararının işlevsiz hale geldiği ifade edilmiştir.

Bu nedenle, adli ve idari yargı kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddi gerekirken, hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü sonucu işin esasını incelemek suretiyle, Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi kararı ile orman sınırları içinde kaldığının kesinleşmesi üzerine uyuşmazlık konusu taşınmazın da içinde bulunduğu alana ilişkin uygulama imar planında gerekli değişiklikler yapıldığı halele bu durum dikkate alınmaksızın imar planının iptali istemiyle açılan davada Ankara 9. İdare Mahkemesi'nce verilen kararın kabulü ile taşınmazın orman sınırına dahil edilmesine ilişkin Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemiyle açılan davayı reddeden Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesi kararının kaldırılması yolunda verilen karara katılmıyorum.

Üye

Nurdane TOPUZ

KARŞI OY –II-

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne gelen uyuşmazlık: Hazine adına ham toprak niteliğiyle ihdasen tapuya tescil edilerek, yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere, Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilen arazinin bir bölümünün, iktisap sağlayan zilyetlik nedeniyle davacılar adına tapuya tescil edilmesi ve bu arada yürütülen Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sonucunda, orman sınırlarına dahil edilmesi üzerine, davacılar tarafından davalı orman genel müdürlüğü aleyhine açılan kadastro tespitine itiraz davası sonucunda, taşınmazın orman olduğuna ilişkin olarak verilip kesinleşen adli yargı kararı ile; Aynı yerde yapılan imar çalışmaları sırasında taşınmazın imar planı içerisine alınması nedeniyle, imar planının iptali istemiyle orman idaresi tarafından belediye aleyhine açılan davanın redle sonuçlanıp kesinleşmesi üzerine, oluşan hüküm uyuşmazlığının giderilmesi istemine ilişkindir.

Dava konusu taşınmaz tapulama tespiti sırasında ekilemez arazi olarak tespit harici bırakılmış, yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak amacıyla, 18.6.1987 tarihinde ham toprak niteliğiyle 887 parsel olarak hazine adına ihdasen tescil edilmiş, 22.1.1998 tarihinde de 178 sayılı KHK.nın 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

Bu tahsis kararından sonra davacıların satıcısı İ.B. tarafından açılan tapu iptali ve tescili davası sonucunda, taşınmaz ifrazen 912 parsel olarak hazine adına, 913 parsel olarak da İ.B. adına tescil edilmiştir. Daha sonra 912 parsel sayılı taşınmazın bir bölümü için M.Ö. ve arkadaşları tarafından açılan tapu iptali ve tescili davası sonucunda 926 parsel olarak hazine adına, 927 parsel olarak da davacılar adına tapuya tescil edilmiştir.

Bunun sonucunda da hazine tapusundan ifrazen ayrılarak gerçek kişiler adına tescil edilen 913 ve 927 parseller üzerindeki orman tahsis kararı Milli Emlak Müdürlüğünce kaldırılmıştır.

Bu arada yörede yürütülen Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sırasında davacılar adına tescil edilen 913 ve 927 parselin 82 no'lu orman kadastro komisyonu tarafından 8.6.1998 tarihinde orman sınırına dahil edilmesi üzerine, M.Ö. ve arkadaşları tarafından adli yargı yerine açılan tespite itiraz davası, taşınmazın orman niteliği kazandığından reddine karar verilmiştir.

Diğer yandan orman idaresi tarafından, Yenimahalle Belediyesi tarafından gerçekleştirilen imar planı çalışmaları sırasında kesinleşen orman kadastro sınırları içinde kalan bazı yerlerin, imar planına dahil edildiği ileri sürülerek, idari yargı yerine açılan dava redle sonuçlanmıştır. Bunun üzerine adli ve idari yargı yerleri arasında hüküm uyuşmazlığın doğduğu ileri sürülerek, uyuşmazlığın idari yargı lehine giderilmesi isteminde bulunulmuş, uyuşmazlık mahkemesince hüküm uyuşmazlığının bulunduğu benimsenerek işin esası incelenmiştir.

Taraflar arasındaki uyuşmazlıkta haklı ve hukuka uygun bir çözüme ulaşılabilmesi için dava konusu taşınmazın mülkiyeti ve niteliği üzerinde durulması gerekmektedir. Taşınmazın öncesi taşlık, çalılık ve yabani otlarla kaplı, ziraate elverişsiz ham toprak niteliğindedir. Bu nedenle 1953 yılında yapılan tapulama tespiti sırasında tespit harici olarak bırakılmıştır. Hazine adına ihdasen tapuya bağlandığı 18.6.1987 tarihine kadar da taşınmaz üzerinde niza (ihtilaf) çıkmamıştır. 22.1.1988 tarihinde de yeşil kuşak projesi kapsamında ağaçlandırılmak üzere 178 sayılı KHK.nın 13/d maddesi gereğince Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiştir. Tahsis kararma kadar da açılmış bir dava yoktur. Davacılar tarafından taşınmazın maliki olan hazine aleyhine açılan dava 20.7.1988 tarihlidir. Açılan bu davada orman idaresi taraf değildir. Taraf olmadığı içinde taşınmazın orman niteliği üzerinde durulmamıştır. Sadece imar ve ihya ile tarla haline getirilen taşınmazda yirmi yıllık kazandırıcı zaman aşımı süresinin gerçekleştiği kabul edilerek sonuca gidilmiştir.

Her davanın açıldığı tarihteki maddi ve hukuki vakıalara göre çözümleneceği hususu ulusal ve evrensel hukukun temel ilkeleri arasında yer almıştır. Açıldığı tarihten önce orman tahsis kararı nedeniyle orman niteliğini kazanan bir yerin süresi neye ulaşırsa ulaşsın artık zilyetlikle mülkiyetinin kazanılmasından söz edilemez. Bilindiği üzere kamu emlaki niteliğinde olan ormanlar ya eskiden beri orman toprağı niteliğindedir veya yetkili birimin tahsis kararı ile orman niteliğini kazanırlar. Bu şekilde orman niteliği kazanan arazinin hiçbir şekilde zilyetlik yolu ile mülkiyetinin kazanılması hukuken imkan dahilinde değildir. T.C. Anayasasının 169. maddesi de buna amirdir.

Nitekim Sarıkaya devlet ormanı kadastro çalışmaları sırasında, dava konusu taşınmaz 82 no'lu orman kadastro komisyonu kararı ile 8.6.1998 tarihinde orman sınırları içerisine alışmıştır. Davacılar tarafından orman idaresi aleyhine açılan kadastro tespitine itiraz davası sonucunda "Somut olayda, dava konusu yer yürürlükteki yasa hükmüne uygun olarak 22.1.1988 tarihinde Milli Emlak Genel Müdürlüğünce orman yetiştirmek üzere Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilmiş ve ağaçlandırma işine başlanmış böylece taşınmaz kamu malı niteliği kazanarak, 6831 sayılı Yasanın 1/1. maddesi hükmü uyarınca toprağıyla birlikte orman

olmuştur. 178 sayılı K.H.K.'nin 13/d maddesine göre Milli Emlak Genel Müdürlüğünün yaptığı tahsisten sonra tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığı için, Milli Emlak Genel Müdürlüğünün bu taşınmaz üzerinde tasarruf yetkisinden söz edilemez. Milli Emlak Genel Müdürlüğü tahsisi yukarıda değinilen yasal koşulların gerçekleşmesi halinde kaldırılabilir. Yapılan tahsisten sonra somut olayda olduğu gibi, Devletin özel malı olmaktan çıkıp kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmazlarda yasada yazılı koşullar oluşmadığına, tahsisin kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığına göre, tahsisin kaldırılması kesinlikle olanaksızdır.

Orman yetiştirilmek üzere tahsisi edilen taşınmaz ağaçlandırılmasıyla birlikte orman niteliğini kazanacağından, hakkında uygulanacak yasa 178 sayılı KHK. Hükümleri olmayıp, özel yasa olan 6831 sayılı Orman Yasası hükümleri olacağından, taşınmaza bu yasanın öngördüğü usullere göre Devlet tarafından tasarruf edilmesi gerekir, 6831 sayılı Yasa hükümleri uyarınca ormanlarla ilgili işlemler, ancak orman kadastro komisyonları tarafından yapılabilir. Başka bir kurumun ormanlar üzerinde tasarruf ve işlem yapma yetkisi yoktur. Yürürlükte bulunan yasa hükümlerinde, Milli Emlak Genel Müdürlüğüne, tapuya tescil edilmiş olsun ya da olmasın, Devlet ormanları üzerinde herhangi bir tasarrufta bulunma yetkisi verilmemiştir. Buna rağmen yasaların kendisine vermediği böyle bir yetkiyi kullanarak ve yasalara aykırı olarak, herhangi bir işlem yapılmışsa bu işlem yok hükmündedir.

İşte somut olayda, tahsis yapılmakla toprağı ile birlikte kamu malı orman niteliğini kazanan taşınmaz üzerinde Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nün geri alma hakkı doğmadığından yasalara aykırı olarak oluşturulan 18.6.1996 tarihli geri alma kararı yok hükmündedir. Halen kamu malı orman olma özelliğini sürdüren taşınmaz üzerinde imar planında yapılan değişiklik dahi yasal dayanağı bulunmadığından yok hükmündedir.

Dava konusu taşınmaz hakkında oluşturulan Ankara 22. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.5.1991 tarih 1990/207-340 sayılı tescil kararı, orman yönetimi taraf olmadığı için orman yönetimini bağlamayacağı gibi, tescil davası 9.3.1988 tarihinde açılmıştır. Dava konusu taşınmazın da içinde bulunduğu 887 parsel sayılı taşınmaz ise 22.1.1988 tarihinde Orman Bakanlığına (Orman Genel Müdürlüğüne) tahsis edilmiştir. Bu durumda, davanın açıldığı tarihte taşınmaz Hâzinenin özel mülkü olmaktan çıkıp, kamu emlaki niteliğini kazanmıştır. Bu sebeple artık orman sayılan yerlerden olduğunun kabulü zorunludur." gerekçesiyle reddedilmiştir.

Gerçekten, orman tahsisinin dayanağını oluşturan 178 sayılı KHK.nin 13/d maddesi, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması hainde tahsisin kaldırılabileceği belirtilmiştir. Bundan maksadın orman olarak tahsis edilen yerin, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması halinde taşınmazın daha yararlı başka bir amaca tahsisine imkan tanımaktır. Somut olayımızda tahsis kararı az yukarıda açıklanan şartlar gerçekleştiği için kaldırılmamıştır. Orman idaresinin taraf olmadığı, orman araştırmasının yapılmadığı ve bu nedenle orman idaresini hiçbir şekilde bağlamayan tescil ilamının infaz edilebilmesi açısından kaldırılan tahsisin, bu itibarla sonucu etkiler bir yönü yoktur.

Esasen dava konusu taşınmazın özel mülkiyete konu olmayan orman toprağı niteliğinde olduğu, davacıların ve orman idaresinin taraf olduğu davada Yargıtay incelemesinden geçirilerek kesinleşen ilamla kesinlik kazanmıştır, Gelinen bu aşamadan sonra orman toprağı niteliğinde olduğu kesinlik kazanan bir yerin, imar planı içersine alınarak konut alanına dönüştürülmesi mümkün müdür? Buna olumlu cevap vermenin hukuken imkanı bulunmamaktadır. Bu bağlamda mülkiyet uyuşmazlığının idari yargı yerinde çözüme kavuşturulamayacağı her türlü izahtan vareste bulunmaktadır.

Gelinen bu aşamadan sonra orman toprağı niteliğinde olduğu kesinlik kazanan bir yerin, imar planı içersine alınarak konut alanına dönüştürülmesi mümkün müdür? Buna olumlu cevap vermenin hukuken imkanı bulunmamaktadır. Bu bağlamda mülkiyet uyuşmazlığının idari yargı yerinde çözüme kavuşturulamayacağı her türlü izahtan vareste bulunmaktadır.

Nitekim idare Mahkemesi davaya konu yerin imar planından çıkarılmasına ilişkin davayı reddederken dava konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair bir şerhin bulunmamasını gerekçe olarak göstermiştir. Bundan anlaşılan, dava konusu parsellerin orman alanında olduğuna dair şerhin bulunması halinde farklı bir sonucun ortaya çıkacağıdır. Oysa açılan davanın bizatihi kendisi, dava konusu yerin kesinleşen orman kadastro sınırları içerisinde kalması gerçeğidir. Ne idare mahkemesi kararında ne de bu kararı onayan Danıştay kararında bu husus üzerinde hiç durulmamıştır. Kaldı ki, ilgilisinin de taraf olduğu dava ile orman olduğu kesinleşen bir yer üzerindeki tapu kaydının hiçbir hukuki kıymeti kalmamıştır. Yolsuz tescil durumundadır. Nitekim yolsuz tescil durumuna düşen tapu kaydı orman idaresi tarafından açılan dava ile iptali istenilmiştir.

Bu nedenlerle davanın taraflarının yer aldığı Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 6.9.2010 gün ve 2010/223 esas, 2010/332 karar sayılı ilamının hukuka daha uygun olduğu, toprak mülkiyetinin ve orman niteliğinin belirlenmesinde adli yargının yetkili olduğu, idari yargının mülkiyet uyuşmazlıklarının çözümlendiği yer olmadığı, esasen böyle bir idari yargı kararı da bulunmadığı anlaşıldığından, adli yargı kararının kabulü ile Ankara 9. İdare Mahkemesinin 17.3.2005 tarih ve 2004/1309 esas, 2005/199 sayılı ilamının kaldırılması suretiyle hüküm uyuşmazlığının giderilmesi gerekirken, aksine düşüncelerle mülkiyet uyuşmazlığını çözmeyen, orman niteliğini belirlemeyen, idari yargı kararma üstünlük tanınarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesine ilişkin sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.

Bu bağlamda, Uyuşmazlık Mahkemesine Anayasa ve Kanunla verilen görev, verdiği kararla var olan hüküm uyuşmazlığını çözmesidir. Oysa varılan sonuçla hüküm uyuşmazlığı çözülmemiş, başkaca uyuşmazlıklara kapı aralanmıştır.

Tüm bunlara ilaveten, görüşmeler sırasında üzerinde durulan iki ayrı Hukuk Genel Kurulu kararma kısaca değinilmesinde yarar görülmüştür. Olayımıza birebir uyan Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 12.2.2001 tarih ve 2001/20-1118 esas, 2001/1156 karar sayılı içtihadında;

"a- 937 sayılı parsel 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca orman olmak üzere Orman Bakanlığına tahsis edilmiştir.

b- Amaç gerçekleşmiş, orman sayılan taşınmaz 6831 sayılı Yasanın 1. maddesi uyarınca tahdit içine alınmış ve 937 sayılı parsel kamu malı niteliğini, tahsis ve tahditle kazanmıştır.

c- Kamu malı niteliğini kazanan 937 sayılı parselin bu niteliğinin değiştirilmesine, konut alanına dönüştürülmesine yasal olanak yoktur.

d- Tahsisin kaldırılması ve gerek Arsa Ofisine yapılan satış, gerek Arsa Ofisinin davacı kooperatife yaptığı devir ve satışlar yasalara aykırıdır, geçersizdir.

Arsa Ofisi tapusu ve kooperatif tapusu yolsuzdur. Yasal geçerliliği, hukuki değeri yoktur,

e- Beş milyon nüfuslu Başkent Ankara etrafında oluşturulan yeşil kuşak projesi, tüm kent için yaşamsal değeri büyük bir olgudur. Sosyal, biyolojik, coğrafi, kültürel ve ekonomik değeri büyük olan 937 sayılı parselin amaç dışına çıkılarak konut alanına dönüştürülmesi için tahsisin kaldırılması-imar planının değiştirilmesi yolundaki tasarruflar geçersiz olup, bu tasarruflar sonucu davacı S.S. G. Yapı Kooperatifine satış suretiyle oluşan tapunun yasal ve hukuki değerinden söz edilemez. Buna dayanılarak yapılmış orman tahdidinin iptali yoluna gidilemez. 937 sayılı parsel KAMU MALI ORMAN NİTELİĞİNİ KAZANMIŞTIR. Hangi nedenle olursa olsun, özel mülk ve kültür arazisine (konut alanına) dönüştürülmesine, satışına, kişi ya da kurumlara devir edilmesine, tapu

oluşturulmasına yasal olanak yoktur.” denmek suretiyle vardığımız sonuç aynen doğrulanmıştır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2.3.2005 tarih ve 2005/20-110 esas, 2005/128 karar sayılı içtihadında ise “Buna göre tahsisin kaldırılması için; tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerekmektedir. Dava konusu taşınmazın “ağaçlandırma alanı” olarak Milli Emlak Genel Müdürlüğü'nce yapılan tahsisin kaldırıldığı, bu işlemin idari yargı denetiminden geçtiği ve tahsis işleminin iptalinde ve yeniden belediyeye tahsis yapılmasında bir hukuka aykırılık bulunmadığının idari yargı kararı ile saptandığı, öte yandan söz konusu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanamadığı anlaşıldığından, direnme kararı yerinde olup yerel mahkeme kararı bu nedenle onanmalıdır.” denmek suretiyle farklı bir sonuca varıldığı izlenimi doğmakta ise de;

Anılan ilamda tahsisin kaldırılması için, tahsis amacının ortadan kalkması ya da amaç dışı kullanılması gerektiği hususu açıkça ve ayrıca vurgulandıktan sonra, sonucu oluşturan gerekçedeki ayrıntılar ve farklılıklar nedeniyle ve ayrıca kaldırılan tahsis kararının idari yargı denetiminden geçmesi, tahsis işleminin iptalinde ve yeniden belediyeye tahsis yapılmasında bir hukuka aykırılık bulunmadığının idari yargı kararı ile saptanması ve söz konusu alanda başarılı ya da başarısız herhangi bir şekilde ağaçlandırma çalışması yapıldığına dair hiçbir bulguya rastlanamadığı nedeniyle direnme kararı onandığından somut olayımıza emsal teşkil etmediği anlaşılmıştır.

Bu bağlamda, her dava kendine özgü koşulları içerisinde değerlendirilip sonuçlandırıldığından, somut olayın çözümünde, olayın ilgililerinin taraf olduğu davaların ve bu davalardaki yargılama aşamasının sonuca etkili olduğu ve Uyuşmazlık Mahkemesi’nin yerindelik denetimi yapmayıp, hukukilik denetimi yaptığı gözardı edilmemelidir. 05.11.2012

ÜYE

Mustafa AYSAL